

**УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПРОДУКЦІЇ
НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ**

Орієнтація України на інтеграцію у світове господарство робить актуальним підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Об'єктивні та суб'єктивні оцінки конкурентоспроможності окремих галузей національної економіки дозволили виявити основні причини, що перешкоджають підвищенню конкурентоспроможності вітчизняної продукції, одними з яких є: застаріле обладнання, висока ціна на енергоресурси, високі кінцеві витрати, низька якість сировини та комплектуючих товарів, низька кваліфікація працівників тощо.

Однією з найважливіших галузей промисловості, від якої багато в чому залежить конкурентоспроможність країни в цілому, є машинобудування, однак саме ця галузь у нашій країні має гірші, чим у середньому іншій галузі промисловості, вищенаведені показники.

При розробці основних напрямків підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки варто вивчити закордонний досвід рішення даної проблеми. Як показує практика, у більшості країн світу прийняті закони про конкуренцію та створені національні органи, що займаються цими питаннями. Більшість країн світу забезпечує підвищення конкурентоспроможності своїх товарів шляхом впровадження інновацій, розробки високотехнологічних продуктів, виробництво яких неможливо без використання науково-технічного потенціалу. Цей досвід необхідно застосовувати і на Україні, щоб зайняти гідне місце у світовій торгівлі.

Збутова діяльність вітчизняних підприємств на міжнародному ринку характеризується експортом сировини та металу, що є металоємними та енергоємними виробництвами. У світовому масштабі користується попитом наукоємна продукція, що потребує відносно великих витрат робочого часу наукових робітників, конструкторів та технологів. Що стосується розрахунку конкурентоспроможності продукції машинобудівних підприємств, то потрібна для цього інформація у Області відсутня, хоча останнім публікуються збірники по окремих напрямках діяльності підприємств області на основі звітності підприємств. Така ситуація з маркетинговою інформацією підприємств не іде на користь як самим підприємствам, так і національній економіці у цілому: по-перше, у підприємств не контролюється зовні конкурентоспроможність продукції, в більшості промислова продукція вітчизняних підприємств відстає по технічному та економічному рівню від аналогічної продукції конкурентів на міжнародному ринку. По-друге, споживачі не отримують потрібну їм продукцію за якістю та ціною.

Постає питання про те, які саме структури повинні забезпечувати конкурентоспроможність продукції в ринковій економіці. Як показує досвід економічно розвинених країн миру, більшу роль у цій справі грає держава,

що є потужним чинником формування та підтримки ринкового середовища. Роль держави насамперед характеризується створенням організаційно-правових основ підвищення конкурентоспроможності промислової продукції.

Оскільки на ринку оцінка конкурентоспроможності продукції відбувається шляхом його порівняння з аналогічним товаром інших виробників, у тому числі й закордонних, динаміка та частка експорту можуть служити показниками конкурентоздатності національної економіки.

Зараз в Україні не має структури, яка би контролювала рівень конкурентоспроможності промислової продукції, у той час, коли у Російській Федерації є Комітет з питань конкурентоспроможності промислової продукції, який виконує не тільки функцію контролю, а в цілому – управління конкурентоспроможністю промислової продукції. Тому доцільно в Україні розробити механізм отримання вторинної інформації для створення бази даних щодо оцінки конкурентоспроможності вітчизняної промислової продукції.

Для цього, на наш погляд, необхідно: 1) розробити методику збору інформації щодо конкурентоспроможності продукції безпосередньо на промислових підприємствах в обов'язковому порядку, де відповідальним за це наголосити відділ маркетингу підприємств; 2) надавати у централізованому порядку зібрану інформацію до обласних статистичних управлінь та далі до обласних статистичних управлінь та далі до Держкомстату; 3) створити державний комітет з питань конкурентоспроможності промислової продукції, при цьому буде прямий та зворотній зв'язок між промисловими підприємствами та контролюючим їх конкурентоспроможність відповідним державним органом.

Одним з ефективних інструментів розширення експорту обробленої продукції є створення особливих зон експортного виробництва із пільговим митним і податковим режимом, завдяки яким цілий ряд країн, що розвиваються, змогли перейти з розряду експортерів сировини а групу країн, що поставляють на світовий ринок переважно готові вироби.

Таким чином, посилення ролі держави в підтримці перспективних галузей економіки, а також цілеспрямованих заходів щодо підтримки експорту вітчизняної продукції забезпечать підвищення конкурентоспроможності України на світовому ринку та створять умови для інтеграції її у світову економіку на паритетних засадах.

Список літератури:

1. Макуха С.М. Україна у міжнародних економічних відносинах в умовах глобалізації.– Харків: Легас, 2003. – 352 с.
2. Статистичний щорічник України / за ред. О.Г.Осауленка. – К.: «Техніка», 2003. – 644 с.
3. Киреев А.П. Международная экономика. В 2-х ч. – Ч.I. – М.: Международные отношения, 2001. – 416 с.